

**REKONSTRUKCIJA STUDENTSKE ANKETE – PRILOG RAZVOJU
KVALITETA EVALUACIJE UNIVERZITETSKOG NASTAVNOG
PROCESA**

**RECONSTRUCTION OF STUDENT SURVEY – CONTRIBUTION TO
THE DEVELOPMENT OF EVALUATION QUALITY OF UNIVERSITY
TEACHING PROCESS**

**Izet Pehlić, docent za naučnu oblast Pedagogija
Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici
Zenica, Bosna i Hercegovina**

**Anela Hasanagić, docent za naučnu oblast Psihologija
Islamski pedagoški fakultet Univerziteta u Zenici
Zenica, Bosna i Hercegovina**

REZIME

Cilj rada je da se ponudi model studentske ankete koje će doprinijeti boljim, metodološki i znanstveno relevantnijim uvidima u kvalitet procesa univerzitetske nastave, a na osnovu analize postojeće studentske ankete na Univerzitetu u Zenici i na osnovu komparativnih uvida u sadržaj i strukturu studentskih anketa za evaluaciju nastavnika i nastavnog procesa u zemlji i inozemstvu.

Osnovni metod je metod analize sadržaja. Istraživački uzorak čine studentske ankete koje se primjenjuju u Bosni, Hrvatskoj, Srbiji, Italiji i jednom od američkih univerziteta.

Istraživački rezultati bit će podsticaj za implementaciju anketiranja i analize kvaliteta univerzitetskih nastavnika i nastave putem Studentskog informacionog sistema.

Ključne riječi: studentska anketa, univerzitetska nastava, kvalitet, standardizacija

SUMMARY

The aim of this paper is to offer a model of student surveys that will contribute to a better, more relevant methodological and scientific insights into the quality of university teaching process, based on analysis of existing student surveys at the University of Zenica, on the basis of comparative insight into the structure and content of student surveys to evaluate teachers and teaching process in the country and abroad.

The basic method is content analysis. The research sample consisted of student surveys that apply in Bosnia, Croatia, Serbia, Italy and one from American universities.

Research results will be encouraged to implement the survey and analysis of the quality of university teachers and classes through the Student Information System.

Keywords: student survey, university instruction, quality, standardization

1. UVOD

U okviru Standarda i smjernica za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini (str. 8) data je smjernica da se redovno mora vršiti praćenje i evaluacija kvaliteta i kompetentnosti nastavnog kadra, a pokazatelj implementacije je anketa studenata. Također, u okviru Izvještaja o stanju osiguranja kvaliteta na Univerzitetu u Zenici, kao jedan od ključnih faktora osiguranja kvaliteta prepoznato je periodično i kontinuirano provođenje vrednovanja nastavnih programa, nastave, univerzitetskih nastavnika.

Pod osiguranjem kvaliteta u visokom obrazovanju mogu se definirati metode obrazovanja, sredstva i procesi pomoću kojih obrazovna institucija može sa sigurnošću garantirati da se standardi i kvalitet obrazovanja koji se primjenjuju na toj instituciji održavaju i usavršavaju. Proces kontrole kvaliteta je dio procesa osiguranja kvaliteta. To prepoznamo i u drugoj preporuci za implementaciju osiguranja kvaliteta u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini koja glasi: Unaprijediti kapacitete za samoevaluaciju, osiguranje kvaliteta i aktivnosti poboljšanja unutar visokoškolskih institucija.

Kvalitetan univerzitetski nastavnik promišlja o svom radu i nastoji da procijeni koliko kvalitetno radi; stalno usavršava nastavu, u neprestanoj je potrazi za novim idejama i načinima kako da poboljšati svoj rad sa studentima. U nekim područjima smatra se posebno uspješnim, dok za neka područja svog rada osjeća da bi ih mogao poboljšati. Povratna informacija o vlastitom radu, osvrt i prosudba vlastitog rada dio su nastavničkog posla, polazna su tačka stalnog razvijanja kvaliteta univerzitetske nastave.

Univerzitetski nastavnik, povremeno ili stalno, postavlja sebi pitanja: "Kako me studenti doživljavaju? Šta misle o predmetu koji predajem? Jesu li im moji nastavni sati zanimljivi, razumiju li gradivo?" Možda i sami studenti imaju dobrih ideja kako da univerzitetsku nastavu učinimo njima zanimljivijom. Zašto ne saznati te ideje i iskoristiti ih? Do odgovora na ova pitanja možemo doći u razgovoru sa studentima. Međutim, objektivnije i, vjerovatno, iskrenije odgovore dobit ćemo ako provedemo anonimnu anketu. Stoga je praksa da se vrši anonimno anketiranje studenata o radu nastavnika i o kvalitetu univerzitetske nastave.

Kako prilikom konstrukcije istraživačkog instrumenta za evaluaciju univerzitetskog nastavnog procesa tako i prilikom samog provođenja istraživanja bitno je imati na umu faktore koji mogu utjecati na studentske procjene rada nastavnika (Ljubotina, 2011).

2. STRUKTURA I SADRŽAJ STUDENTSKE ANKETE KOD NAS

Od strukture i sadržaja studentske ankete u velikoj mjeri zavisi i kvalitet povratne informacija o kvalitetu univerzitetskog nastavnog procesa. Na različitim univerzitetima u Bosni i Hercegovini studentske ankete su različite. Ovdje ciljano predstavljamo samo dva primjera studentskih anketa, koje nude kvalitativno različite informacije o univerzitetskom nastavnom procesu: na univerzitetima u Zenici i Mostaru. Oni predstavljaju dva različita pristupa, po ekstenzitetu i intenzitetu, analizi rada univerzitetskih nastavnika i saradnika.

2.1. Studenstka anketa na Univerzitetu u Zenici

Osiguranje kvaliteta definirano je Statutom Univerziteta (čl. 332-341) i Pravilnikom o sistemu osiguranja kvaliteta Univerziteta u Zenici. Jedno od područja vrednovanja, između ostalog, jeste i naučno-nastavni proces, koje je u ovom radu predmetom naše posebne pažnje. Studentska anketa je vremenom mijenjala svoju strukturu i sadržaj anketnih pitanja. Studentska anketa se sastoji iz četiri dijela: uputstva za popunjavanje, dijela za analizu rada nastavnika i saradnika, dijela za analizu efikasnosti službi i mjesta za primjedbe, sugestije i komentare i na kraju se nalazi spisak predmeta i imena nastavnika i saradnika na tim predmetima. Predmeti imaju redni broj i tako se prepoznaju u dijelu analize rada nastavnika i saradnika. Studenti svoje stavove iznose na skali od 1 do 5.

Tabela 1: Sadržaj studentske ankete na Univerzitetu u Zenici

Zimski semestar ak. 2008/2009.	Zimski semestar ak. 2009/2010.
1. Nastavnik/Saradnik je održavao nastavu/vježbe redovno i tačno po rasporedu 2. Pripremljenost nastavnika/saradnika za držanje predavanja/vježbi 3. Nastavnik/Saradnik predaje na jasan, razumljiv i zanimljiv način 4. Nastavnik/Saradnik povezuje teorijsko i praktično znanje 5. Nastavnik/Saradnik inicira studente na (samostalan) rad 6. Nastavnik/Saradnik spremno raspravlja sa studentima (u vezi nastave) 7. Nastavnik/Saradnik se korektno odnosi prema studentima 8. Nastava/Vježbe je pokrivena dostupnom literaturom	1. Redovnost održavanja predavanja/vježbi 2. Pripremljenost nastavnika/saradnika 3. Komunikacija sa studentima 4. Korektnost nastavnika/saradnika 5. Dostupnost literature

Anketni upitnik sastoji se i od procjene kvaliteta rada službi (Efikasnost rada službe, Kvalitet usluga, Ljubaznost zaposlenika i Adekvatnost radnog vremena) i prostora za primjedbe, sugestije i komentare.

Anketni upitnik je sličan modelima anketnih upitnika na nekim visokoškolskim institucijama iz u Bosni i inozemstvu (najčešće na tehničkim fakultetima).

Ukoliko posmatramo strukturu i sadržaj anketnog upitnika za ocjenu nastavno-naučnog procesa na Univerzitetu u Zenici, možemo primijetiti smanjenje kvaliteta povratne informacije o kvalitetu univerzitetske nastave (tabela 1). Anketna pitanja su vrlo općenita. U anketnim upitnicima nedostaju pitanja o redovnosti prisustva nastavi, nivou posjećenosti nastavi, očekivanjima od kolegija, prosječnoj ocjeni, koja bi u statističkoj analizi dala novi kvalitet povratne informacije o univerzitetskoj nastavi.

Značajan kvalitet ovog anketnog upitnika jeste njegova ekonomičnost, jer student na jednom listu iznosi stavove o radu svih nastavnika i saradnika angažiranih na svim predmetima u okviru jednog semestra.

2.1. Iskustvo Univerziteta "Džemal Bijedić" u Mostaru

Tabela 2: Sadržaj studentske ankete na Univerzitetu "Džemal Bijedić" u Mostaru

B. Procjena nastavnika/nastavnice na zadanom kolegiju						
Na sljedećoj ljestvici procijenite u kojoj mjeri tvrdnja dobro opisuje rad nastavnika/nastavnice						
U potpunosti se ne slažem (1) 2 3 4 (5) u potpunosti se slažem						
	1	2	3	4	5	Ne mogu procijeniti
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						
12.						
13.						
14. Koju biste opću ocjenu dali ovom nastavniku/nastavnici u cjelini?						
					nedovoljno	izvršno

Studentska anketa na Univerzitetu u Mostaru strukturirana je od zeničke i sastoji se iz pet dijelova: uputstva za popunjavanje, dijela opći podaci o studentima (spol, prisutnost nastavi, početni interes za sadržaje, trenutni prosjek ocjena, očekivana ocjena iz kolegija), dijela procjene rada nastavnika/saradnika (sastoji se od 14 pitanja), dijela komentari na rad nastavnika – pitanja otvorenog tipa (odvojeni prostori za odgovor šta se posebno sviđa, šta se ne sviđa i prijedlozi za unapređenje kvaliteta nastave).

Njezin poseban kvalitet je kvalitet povratne informacije o nastavnom procesu i radu nastavnika, a u poređenju sa zeničkom manje je ekonomična, jer se cijeli upitnik odnosi samo na jednog nastavnika ili saradnika. Na samom upitniku nedostaje prostor na kojem bi stajala informacija na koji se kolegij i kojeg nastavnika odnosi.

3. STRUKTURA I SADRŽAJ STUDENTSKE ANKETE U INOZEMSTVU

Tabela 3: Sadržaj studentske ankete na univerzitetima u inozemstvu

Univerzitet/Država	Sadržaj studentske ankete (anketna pitanja)
<p>FLORIDA INTERNATIONAL UNIVERSITY (SAD)</p> <p>(studenti odgovaraju na skali: odlično, vrlo dobro, dobro, dovoljno, slabo)</p>	<p>1. Opis ciljeva i zadataka predmeta, 2. Izražavanje očekivanja za nastup u ovom razredu, 3. Opis ocjenjivačke politike u nastavnom planu i programu kursa, 4. Dosljednost u sprovođenju nastavnog plana i programa, 5. Priprema za čas, 6. Korištenje vremena na času, 7. Poznavanje sadržaja, 8. Komunikacija ideja i informacija, 9. Podsticanje interesa/motiviranje za predmet, 10. Olakšavanje učenja, 11. Pružanje povratne informacije o vašem uspjehu, 12. Dostupnost kako bi se pomoglo studentima u ili izvan razreda, 13. Poštovanje i briga za studente, 14. Poštenje/pravednost nastavnika, 15. Ukupna ocjena nastavnika, 16. Koju ocjenu očekujete u ovom predmetu?, 17. Je li ovaj predmet potreban za vaš program?, 18. Koja ste godina studija, 19. Koji je vaš trenutni prosjek ocjena</p>
<p>Univerziteti u Italiji – minimalni sadržaj ankete</p> <p>(studenti odgovaraju na skali: U cijelosti NE, Više NE nego DA, Više DA nego NE, U cijelosti DA i Nije primjenjivo)</p>	<p><i>Organizacija studija:</i> 1. Je li ukupno opterećenje studija u promatranom razdoblju prihvatljivo?, 2. Je li cjelokupna organizacija nastavnih aktivnosti (raspored, kolokviji, ispiti) u promatranom razdoblju prihvatljiva?, <i>Organizacija ovog kolegija:</i> 3. Je li način provođenja ispita jasno definiran?, 4. Poštuje li se raspored sati nastavnih aktivnosti?, 5. Je li nastavno osoblje raspoloživo za dodatna pojašnjenja?, <i>Učenje i nastavne aktivnosti:</i> 6. Je li moje predznanje bilo dovoljno za razumijevanje sadržaja kolegija?, 7. Stimulira/motivira li nastavnik interes studenata za sadržaj kolegija?, 8. Izlaže li nastavnik gradivo jasno i razumljivo?, 9. Jesu li ECTS bodovi primjereni opterećenju za ovaj kolegij?, 10. Jesu li nastavni materijali (preporučeni ili dostavljeni) primjereni za svladavanje gradiva ovog kolegija?, 11. Jesu li dodatne nastavne aktivnosti (vježbe, seminari itd.) korisne za svladavanje gradiva?, <i>Infrastruktura:</i> 12. Jesu li prostori u kojima se odvija nastavna aktivnost primjereni (čuje se, vidi se, ima dovoljno mjesta)?, 13. Jesu li prostori u kojima se odvijaju dodatne nastavne aktivnosti (vježbe, seminari itd.) primjereni?, <i>Zanimanje i zadovoljstvo:</i> 14. Sadržaj ovog kolegija me zanima (bez obzira na to kako je izveden). 15. Općenito sam zadovoljan/a načinom na koji je izveden ovaj kolegij.</p>
<p>Sveučilište u Zagrebu</p> <p>Anketni list za procjenu nastavnika i kolegija (V1)</p> <p>(studenti odgovaraju na skali: U potpunosti se ne slažem (1) 2 3 4 (5) u potpunosti se slažem)</p>	<p><i>A. Opći podaci o studentici/studentu:</i> 1. Spol, 2. Vaša prisutnost na nastavi ovoga nastavnika: 1 = rijetka (do 30%) 2 = povremena (30-70%) 3 = redovita (više od 70%), 3. Kakav je, na početku nastave, bio vaš interes za sadržaje koje kolegij obrađuje: 1= mali 2 = srednji 3 = veliki, 4. Koja vam je do sada najčešća ocjena u indeksu., 5. Koju ocjenu očekujete iz ovog kolegija; <i>B Procjena nastavnika/nastavnice na zadanom kolegiju:</i> 1. Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja kolegija, 2. Na postavljena pitanja odgovara stručno i spremno.. 3. Kvalitetnim primjerima i zadacima olakšava razumijevanje sadržaja. 4. Jasno i razumljivo izlaže/demonstrira nastavne sadržaje. 5. Nastava je dobro strukturirana i raspoloživo vrijeme je racionalno iskorišteno. 6. Jasno definira ciljeve nastave i ono što očekuje od studenata. 7. Nastava je zanimljiva i dinamična. 8. Uporabom nastavnih pomagala i suvremene tehnologije podiže kvalitetu nastave. 9. Ima dobre komunikacijske vještine i stvara ugodnu radnu atmosferu. 10. Prema studentima se odnosi korektno i s poštovanjem. 11. Dostupan je i susretljiv za konzultacije sa studentima. 12. Motiviran je za rad i savjesno izvršava svoje obaveze. 13. Nastavu održava redovito i na vrijeme. 14. Koju biste opću ocjenu dali ovom nastavniku/nastavnici u cjelini? <i>C Procjena kolegija u cjelini:</i> 1. Ciljevi i zahtjevi kolegija bili su jasno definirani. 2. Kolegij nudi uvid u ključne sadržaje i omogućuje njihovo razumijevanje. 3. Propisana literatura (udžbenici, skripta i ostali materijali) je korisna za razumijevanje sadržaja kolegija. 4. Količina nastavnog sadržaja odgovara predviđenoj satnici kolegija. 4. Kolegij vam je omogućio uvid u važnost područja i mogućnosti primjene. 6. Predavanja su na primjeren način bila popraćena vježbama, seminarima i drugim praktičnim oblicima nastave. 7. Vježbe i seminari omogućili su razvijanje vještina, te praktičnu primjenu znanja. 8. Organizacija kolegija potiče studente na aktivno sudjelovanje u nastavi. <i>D Komentari na rad nastavnika/nastavnice:</i> Što vam se u radu nastavnika/nastavnice na ovom kolegiju posebno sviđelo? Što vam se nije sviđelo u radu nastavnika/nastavnice na ovom kolegiju, odnosno što biste predložili s ciljem unapređenja kvalitete nastave? <i>E Komentari na izvedbu kolegija:</i> Što vam se u vezi s ovim kolegijem najviše sviđelo? Što vam se nije sviđelo u izvedbi kolegija, odnosno što biste predložili s ciljem njegova unapređenja?</p>

Na osnovu istraživačkih uvida u strukturu i sadržaje studentskih anketa u inozemstvu, možemo konstatirati šarolikost pristupa, strukture i sadržaja studentske ankete. Na nekim fakultetima primjenjuju se studentske ankete vrlo slične ili gotovo iste zeničkoj studentskoj

anketi. Međutim, češće su u primjeni višedjelne strukturiranije studentske ankete koje nude cjelinu uvida u univerzitetski nastavni proces i rad nastavnika, a koje kao takve mogu u većoj mjeri doprinijeti i razvoju kvaliteta univerzitetskog nastavnog procesa.

4. DISKUSIJA I PRIJEDLOG

Istraživački uvidi u strukturu i sadržaj studentskih anketa u zemlji i inozemstvu svjedoče postojanje različitih pristupa i standarda korištenih prilikom njihovog konstruiranja. Neke od njih imaju jasno naglašenu višedjelnu strukturiranost i znanstvenoistraživačku valjanost.

Kao rezultat domaćih i inozemnih istraživačkih uvida nudimo prijedlog sadržaja studentske ankete na Univerzitetu u Zenici.

A. Opći podaci o studentu:

1. Spol: 1. Muški 2. Ženski ① ②
2. Prisutnost nastavi: 1. rijetka (do 30%) 2. povremena (30-70%) 3. redovna (preko 70%) ① ② ③
3. Početni interes za sadržaje koje predmet obrađuje: 1. mali 2. srednji 3. veliki ① ② ③
4. Načehća ocjena u indeksu ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩
5. Koju ocjenu očekujete iz ovog kolegija ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

B. Procjena nastavnika/asistenta:

Na sljedećoj skali procijenite u kojoj mjeri navedene tvrdnje dobro opisuju rad nastavnika/asistenta:

uopće se ne slažem ① ② ③ ④ ⑤ u potpunosti se slažem

- | | | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | ne mogu
procijeniti |
|--|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|------------------------|
| 1. Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 2. Na postavljena pitanja odgovara stručno i spremno. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 3. Kvalitetnim primjerima i zadacima olakšava razumijevanje sadržaja. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 4. Jasno i razumljivo izlaže/demonstrira nastavne sadržaje. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 5. Nastava je dobro strukturirana i raspoloživo vrijeme je racionalno iskorišteno. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 6. Jasno definira ciljeve nastave i ono šta očekuje od studenata. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 7. Nastava je zanimljiva i dinamična. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 8. Upotrebom nastavnih pomagala i savremene tehnologije podiže kvalitet nastave. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 9. Ima dobre komunikacijske vještine i kreira ugodnu radnu atmosferu. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 10. Prema studentima se odnosi korektno i s poštovanjem. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 11. Dostupan je i susretljiv za konsultacije sa studentima. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 12. Motiviran je za rad i savjesno izvršava svoje obaveze. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 13. Nastavu održava redovno i na vrijeme. | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ | ☐ |
| 14. Koju biste ocjenu dali ovom nastavniku/asistentu u cjelini? | | ⑥ | ⑦ | ⑧ | ⑨ | ⑩ | |

C. Komentari na rad nastavnika/asistenta:

1. Šta Vam se u radu nastavnika/asistenta posebno svidjelo?

2. Šta Vam se nije svidjelo u radu nastavnika/saradnika, šta predlažete za unapređenja kvaliteta nastave?

Okavio koncipirana studentska anketa u sebi suskusi sva pozitivna iskustva i sadržaje studentske ankete koji doprinose njenoj metodološkoj i znanstvenoj relevantnosti. Ne smatramo da je ona jedino moguće i konačno rješenje, već pretpostavljamo da je dobro prijelazno i jedno od mogućih rješenja. Njezina slabost jeste u tome što je predviđeno da cijeli anketni upitnik student popunjava za samo jednog nastavnika ili saradnika, ali bi se njegovom informatizacijom riješio i taj problem.

Metrijske karakteristike ove studentske ankete nisu ispitane. Slijedi primjena instrumenta, provjera metrijskih karakteristika i njegovo poboljšanje.

Originalni izgled studentske ankete šaljemo kao prilog ovom radu i ostavljamo mogućnosti organizatorima da donesu odluku da li da ga objave na kraju ovog rada.

5. ZAKLJUČAK

Da bismo došli do znanstveno-isstraživački relevantnog anketnog upitnika za evaluaciju univerzitetskog nastavnog procesa, trebalo bi jasnije definirati standarde i postupke za osiguranje kvaliteta nastavnog procesa, iz kojeg bi bili izdvojeni jasni inadikatori kvaliteta univerzitetskih nastavnika i nastavnog procesa.

Kao osnov za izradu standarda i postupaka za osiguranje kvaliteta nastavnog procesa mogli bi poslužiti Standardi i smjernice za osiguranje kvaliteta u Evropskom području visokog obrazovanja.

Istraživački uvidi ustanovljuju slabost studentske ankete na Univerzitetu u Zenici i ukazuju na potrebu njezine temeljite rekonstrukcije. Budući da je na Univerzitetu u Zenici u primjeni Studentski informacioni sistem, studentsku anketu trebalo bi prilagoditi njezinoj elektronskoj primjeni putem informacionog sistema.

6. REFERENCE

- [1] Izvještaj o stanju osiguranja kvaliteta na Univerzitetu u Zenici, maj 2007. Preuzeto sa: http://www.unze.ba/sistem_kvaliteta/Brosura_Izvjestaj_o_stanju_QA_na_UNZE_2007.pdf. Preuzeto 28.02.2011.
- [2] Kyriacou, C. (1995), *Temeljna nastavna umijeća*. Zagreb: Educa.
- [3] Ljubotina, D.: *Pregled faktora koji mogu utjecati na studentske procjene rada nastavnika*, preuzeto sa: <https://www.unizg.hr/index.php?id=625>. Preuzeto 28.02.2011.
- [4] Pravilnik o sistemu osiguranja kvaliteta Univerziteta u Zenici (QA sistem), Preuzeto sa: <http://www.unze.ba/Pravilnici/pravilnikQAS.html>. Preuzeto 28.02.2011.
- [5] Preporuke za implementaciju osiguranja kvaliteta u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, juni 2007, Preuzeto sa: http://www.unze.ba/sistem_kvaliteta/Preporuke_za_implementation_QA_u_VO_BiH.pdf. Preuzeto 28.02.2011.
- [6] Sinković, G., Sinković, E. (2008), Uloga studentske ankete u povećanju kvalitete nastave na visokim učilištima, *Ekonomski istraživanja*, 21 (2), str. 34 - 46.
- [7] Standardi i smjernice za osiguranje kvaliteta u Evropskom području visokog obrazovanja, Preuzeto sa: http://www.coe.ba/pdf/ESG_loc.pdf. Preuzeto 28.02.2011.
- [8] Standardi i smjernice za osiguranje kvaliteta u visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini, juni 2007, Preuzeto sa: http://www.unze.ba/sistem_kvaliteta/Standardi_i_smjernice_za_QA_u_VO_BiH.pdf. Preuzeto 28.02.2011.
- [9] Statut Univerziteta u Zenici, Osiguranje kvaliteta, Preuzeto sa: <http://www.unze.ba/statut/09.htm>. Preuzeto 28.02.2011.
- [10] Studentska evaluacija kvaliteta izvođenja nastave na Univerzitetu „Džemal Bijedić“ u Mostaru, Vodič, mart 2008, Preuzeto sa: <http://www.scribd.com/doc/2328957/Vodi-kroz-proces-anketiranja-na-univerzitetu>, Preuzeto 28.02.2011.
- [11] Università Obiettivo Valutazione 1 – Analisi, Edizioni Le Monnier, 2002.
- [12] Università Obiettivo Valutazione 2 – Documenti, Edizioni Le Monnier, 2003.

UNIVERZITET U ZENICI

Fakultet _____

Odsjek _____

Semestar _____

Nastavnik/asistent:

ANKETNI UPITNIK ZA PROCJENU NASTAVNIKA/ASISTENTA

Predmet:

Poštovane studentice i studenti,
u okviru vrednovanja nastave na Univerzitetu u Zenici putem ovog upitnika možete procijeniti nivo svoga zadovoljstva kvalitetom nastave nastavnika i asistenata na svakom pojedinom predmetu. Vaši iskreni odgovori mogu upozoriti na nedostatke i teškoće u nastavi, te utjecati na poboljšanje njenog kvaliteta. Ako neku procjenu ne možete dati ili nije primjenjiva na određenog nastavnika odaberite odgovor "ne mogu procijeniti". Molimo vas da sve procjene dajete zacrnjivanjem kružića uz odabrani odgovor (primjer: ●).

A. Opći podaci o studentu:

6. Spol: 1. Muški 2. Ženski ① ②
7. Prisutnost na nastavi: 1. rijetka (do 30%) 2. povremena (30-70%) 3. redovna (preko 70%) ① ② ③
8. Početni interes za sadržaje koje predmet obrađuje: 1. mali 2. srednji 3. veliki ① ② ③
9. Načehća ocjena u indeksu ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩
10. Koju ocjenu očekujete iz ovog kolegija ⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

B. Procjena nastavnika/asistenta:

Na sljedećoj skali procijenite u kojoj mjeri navedene tvrdnje dobro opisuju rad nastavnika/asistenta:
uopće se ne slažem ① ② ③ ④ ⑤ *u potpunosti se slažem*

	1	2	3	4	5	ne mogu procijeniti
15. Kroz nastavu pokazuje dobro poznavanje sadržaja predmeta.	○	○	○	○	○	○
16. Na postavljena pitanja odgovara stručno i spremno.	○	○	○	○	○	○
17. Kvalitetnim primjerima i zadacima olakšava razumijevanje sadržaja.	○	○	○	○	○	○
18. Jasno i razumljivo izlaže/demonstrira nastavne sadržaje.	○	○	○	○	○	○
19. Nastava je dobro strukturirana i raspoloživo vrijeme je racionalno iskorišteno.	○	○	○	○	○	○
20. Jasno definira ciljeve nastave i ono šta očekuje od studenata.	○	○	○	○	○	○
21. Nastava je zanimljiva i dinamična.	○	○	○	○	○	○
22. Upotrebom nastavnih pomagala i savremene tehnologije podiže kvalitet nastave.	○	○	○	○	○	○
23. Ima dobre komunikacijske vještine i kreira ugodnu radnu atmosferu.	○	○	○	○	○	○
24. Prema studentima se odnosi korektno i s poštovanjem.	○	○	○	○	○	○
25. Dostupan je i susretljiv za konsultacije sa studentima.	○	○	○	○	○	○
26. Motiviran je za rad i savjesno izvršava svoje obaveze.	○	○	○	○	○	○
27. Nastavu održava redovno i na vrijeme.	○	○	○	○	○	○
28. Koju biste ocjenu dali ovom nastavniku/asistentu u cjelini?						⑥ ⑦ ⑧ ⑨ ⑩

Molimo Vas da pišete velikim štampanim slovima.

Vaši komentari bit će dostupni nastavnicima nakon završetka glavnih ispitnih rokova.

C. Komentari na rad nastavnika/asistenta:

1. Šta Vam se u radu nastavnika/asistenta posebno svidjelo?

2. Šta Vam se nije svidjelo u radu nastavnika/saradnika, šta predlažete za unapređenja kvaliteta nastave?
